

25/6/02

**MINISTERIEEL BESLUIT HOUDENDE
BESCHERMING ALS MONUMENT, STADS- OF DORPSGEZICHT**

**DE VLAAMSE MINISTER VAN BINNENLANDSE AANGELEGENHEDEN,
AMBTENARENZAKEN EN BUITENLANDS BELEID,**

Gelet op het decreet van 3 maart 1976 tot bescherming van monumenten, stads- en dorpsgezichten, gewijzigd bij decreten van 22 februari 1995 en 8 december 1998;

Gelet op de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen, gewijzigd bij bijzondere wet van 8 augustus 1988, inzonderheid artikel 6, § 1, I, 7 ;

Gelet op het besluit van de Vlaamse regering van 13 juli 2001 tot bepaling van de bevoegdheden van de leden van de Vlaamse regering;

Gelet op het ministerieel besluit van 11 juni 2001 houdende ontwerp van lijst van voor bescherming vatbare monumenten, stads- en dorpsgezichten;

Gelet op het advies van de Koninklijke Commissie voor Monumenten en Landschappen van 02 mei 2002,

BESLUIT :

Artikel 1. Wordt beschermd, overeenkomstig de bepalingen van het decreet van 3 maart 1976, gewijzigd bij decreten van 22 februari 1995 en 8 december 1998:

Omwille van het algemeen belang gevormd door zijn historische en historische, in casu architectuurhistorische waarde:

- als monument:

VIERKANTSHOEVE MET ERF, gelegen te

Tongeren (Rutten), Rechtstraat 20;

bekend ten kadaster:

Tongeren, 14e afdeling, sectie A, perceelnummer(s) 854CDEEL.

Omwille van het algemeen belang gevormd door zijn historische en historische, in casu architectuurhistorische en socio-culturele waarde:

- als dorpsgezicht:

OMGEVING VIERKANTSHOEVE, gelegen te

Tongeren (Rutten), Rechtstraat 20;

bekend ten kadaster:

Tongeren, 14e afdeling, sectie A, perceelnummer(s) 854CDEEL.

Art. 2. Het algemeen belang dat de bescherming verantwoordt, wordt door het gezamenlijk voorkomen en de onderlinge samenhang van de volgende intrinsieke waarden gemotiveerd:

Historische waarde van het monument:

Gesloten hoeve met vermoedelijk 17de eeuwse kern, en aanpassingen uit de tweede helft van de 18de en de 19de eeuw. De huidige vorm van de hoeve is sinds de eerste kadastrale registratie (1840-45) ongewijzigd gebleven. Telgen van de familie Fransens houden het goed al minstens sinds die registratie in bezit.

Historische, in casu architectuurhistorische waarde van het monument:

Complex van bakstenen gebouwen onder zadeldaken (Vlaamse pannen), rondom een rechthoekig gekasseid erf met mestvaalt. Straatvleugel met centrale poort, een kleiner stalgedeelte links en een woonhuis rechts. Een achterwaartse linkervleugel omvat de dwarsschuur met knechtenkwartier, de achtervleugel herbergt de grote stal.

Het poortgebouw, twee bouwlagen onder zadeldak, geflankeerd door zijgevels met aandaken, heeft een 19de-eeuwse ordonnantie, maar behield aan erfzijde nog interessante vakwerkelementen, weliswaar onder versteende vorm, een houten kozijn en bolkozijn, evenaals een sterk overkragende, geschoorde dakrand.

Het woonhuis is een dubbelhuis van vijf traveeën en twee bouwlagen onder een steil zadeldak met aandaak. Aan straatzijde bleven laat 18de-eeuwse muuropeningen bewaard, getoogd, in een kalkstenen omlijsting met sponningbeloop en afgedekte sluitsteen. Het deurschrijnwerk lijkt oorspronkelijk. De erfgevel werd aangepast in de 19de eeuw, de eerste verdieping is een toevoeging.

De dienstgebouwen zijn grotendeels 19de-eeuws, aan de buitenzijde blind, aan erfzijde voorzien van rechthoekige, in vlakke kalkstenen lijsten gevatte muuropeningen en uitzonderlijk een deur of venster in houten omlijsting.

Historische en historische, in casu architectuurhistorische en sociaal-culturele waarde van het dorpsgezicht:

De hoeve is een belangrijk beeldbepalend element in de Rechtstraat, waar vanouds verschillende belangrijke vierkantshoeves zijn geconcentreerd. Het gebouw vertoont bovendien sporen van historische samenhang met het aangrenzende kloosterpand en ligt in de franje van het belangrijke kerk- en pastorijsite, waardoor op treffende wijze verschillende karakteristieke dorps-elementen uit verschillende ontwikkelingsfasen zijn gegroepeerd.

Art. 3. Met het oog op de bescherming zijn van toepassing:

- A. De beschikkingen van het besluit van de Vlaamse regering van 17 november 1993 tot bepaling van de algemene voorschriften inzake instandhouding en onderhoud van monumenten en stads- en dorpsgezichten (Belgisch Staatsblad 10 maart 1994).

Brussel, 25-06-2002

Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden,
Ambtenarenzaken en Buitenlands Beleid,

Paul VAN GREMBERGEN